

HISTORIA DE POBRE SAMPÃO

Hai medio millón de anos...
Os primeiros poboadores que chegaron
á parte do planeta que agora
chamamos Galicia, e parece ser
que vinían de África, alimentábanse
de carne de cervo, de cabra, coello...
e ían de un lugar a outro tras
deles para poderlos cazar... (eran **NÓMADES**)
Facián todo coas mans. Ó principio,
sen pedra mesmo, eles servían de "arma"
para atacar ás súas presas. Estes
primeiros "machados" atábanos a un peu
ou a un óso longo que lle facía de
mango.

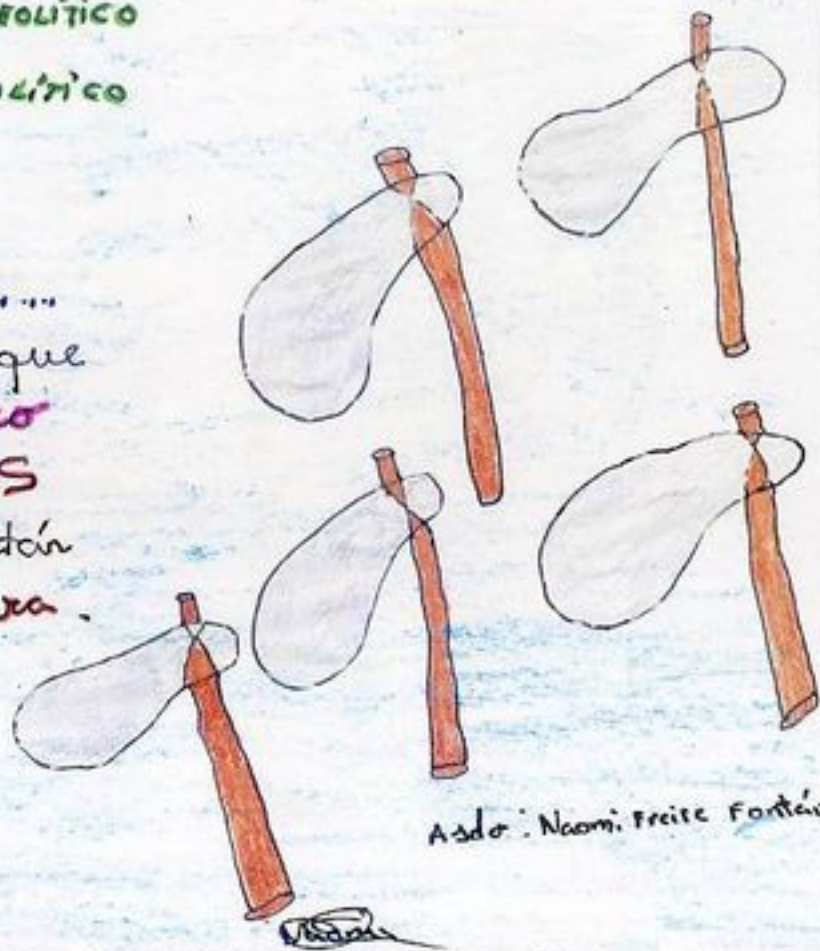

Asno Naomi Freije Fontán

PREHISTORIA { EDIÇÃO DE PEDRA { PALEOLÍTICO
NEOLÍTICO
EDIÇÃO DOS METAIS

En Ponte Sampaio, ...
Os primeiros restos que
se atoparon, son cinco
MACHADOS NEOLÍTICOS
que na actualidade están
no **Museu** de **Pontevedra**.

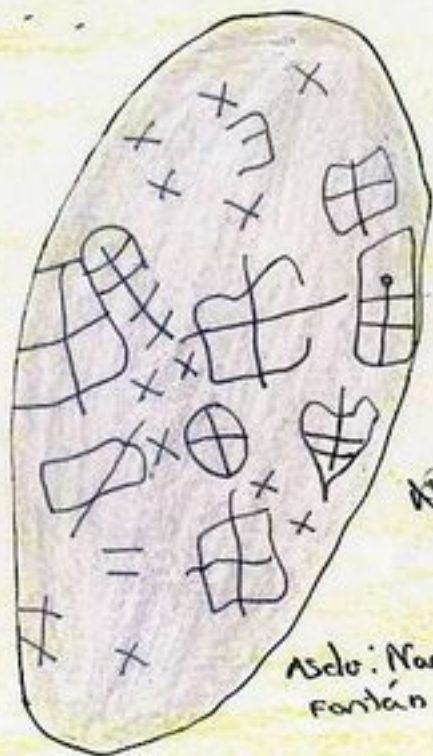

Asda: Naomi Freire Fontán

**PETROGLIFOS: DEBUXOS
GRAVADOS EN PEDRAS**

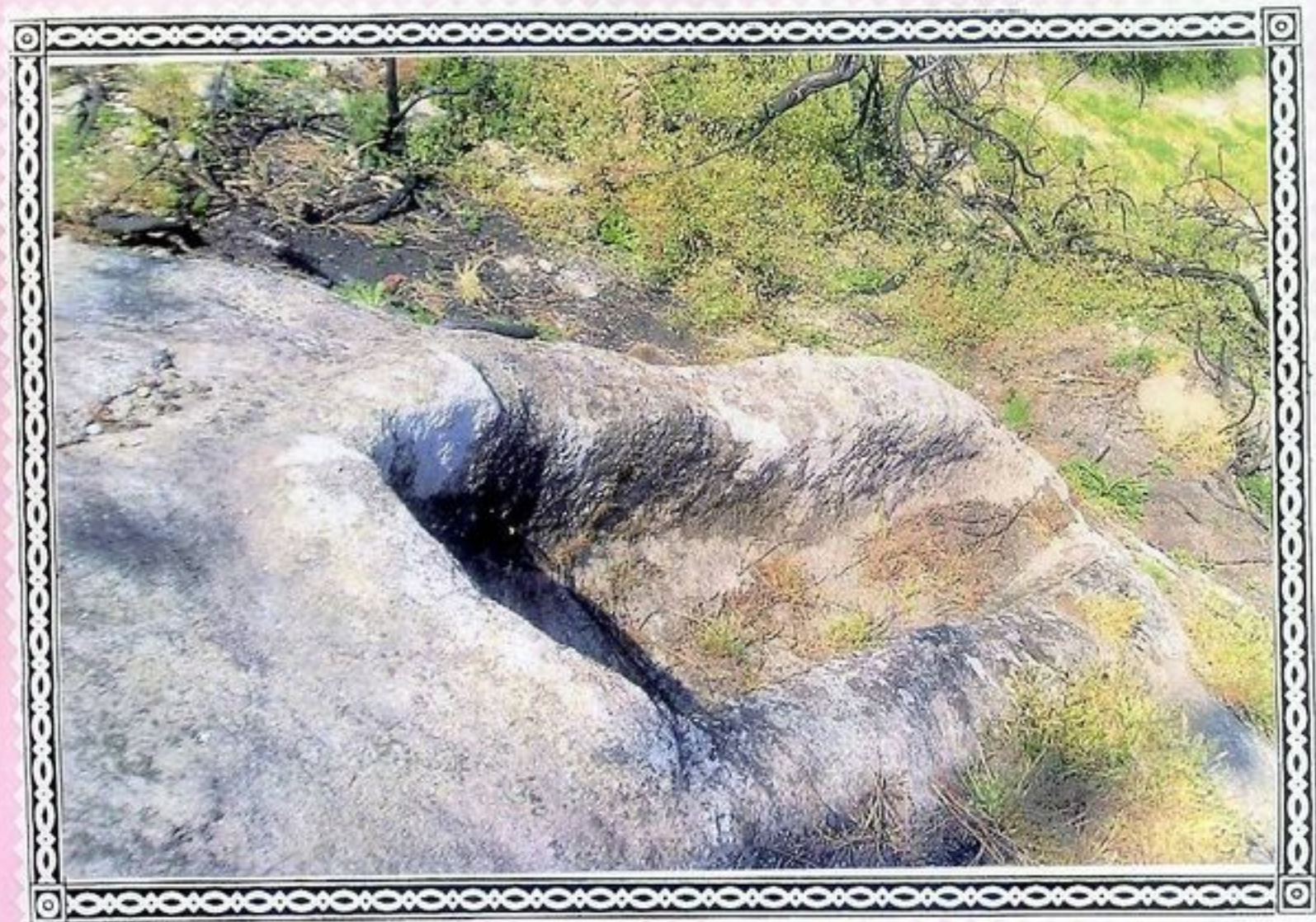
En **RAÑADOIRO**, no lugar chamado **CHAN DA CRUZ**, atopáronse gran cantidade de gravados nas rochas con deseños **excigomes**, **caroletas**, **círculos concéntricos** e outros trazos xeométricos, posiblemente, algúns deles, da época medieval, estes gravados foron recollidos en **debascos** por **CASTELAO E CASTO SAMPEDRO**. Na actualidade, **desapareceron** case todos ó converterse o lugar, nunha canteira.

Naomi

Aselo: Naomi Fraire Fontán

Cama de Loui Estebo na Canicouba

No lugar chamado, **CHAN DA CRUZ**, existe un **DOLMEN** e un dudoso **CROMLÉCH** e, posiblemente, outro preto da igrexa da **CANSTOUBA** ao lado da tumba de **San Esteban**.

TUMBAS:

Pódense localizar en dous lugares, unha chamada **CAMA DE SAN ESTEBAN**, preto da igrexa, e que mide 150 cm de longo por 50 cm na parte máis ancha. Está esculpida nunha rocha e descuberta por enriba.

A segunda tumba coné-
cese como a CAMA DO HONRO
tamén é unha **excavación**
feita nunha **pedra**, é de
dimensións un pouco
máis grandes que a
anterior. Atópase nun
monte que separa
Acebedo e **Comeloa**

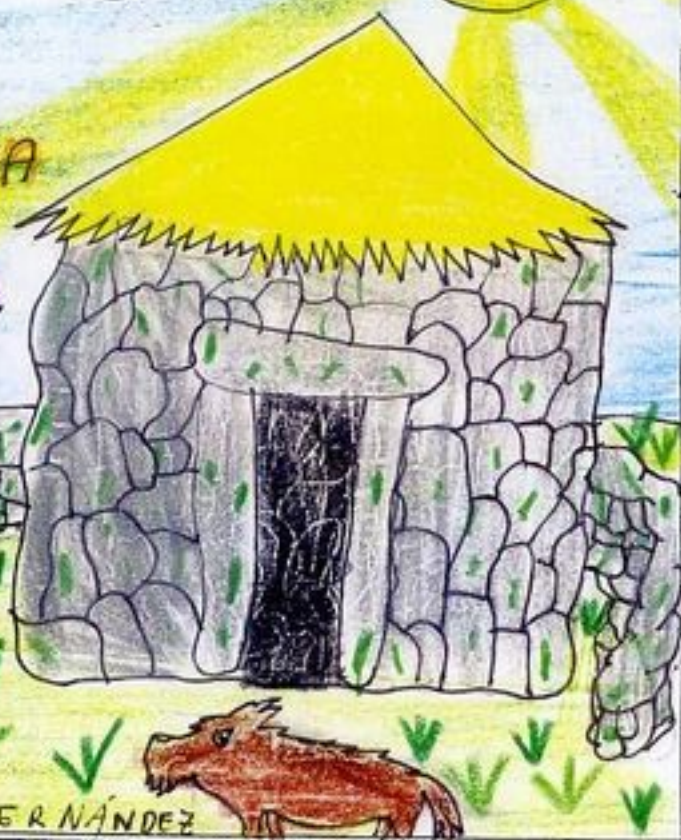
ENTERRAMENTOS:

Non se sabe moi ben por que motivo, pero segua-
mente **obsesionados** polos **astros**, os mortos ente-
rábanse todos **xuntos** debaixo das construcións de
pedras chamadas **mámoas**. *Arca*

CASTROS:

Na mosa bisbarra atopáronse dous castros. Un no **MONTE DO CASTRO**, na actualidade practicamente desaparecido pero no que aínda se pode atopar **CERÁMICA** castrexa e **CUNCHEIROS**, e outro no **MONTE LOUREIRO** en **CANICOUBA**, neste pódense ver aínda as formas das vivendas e dos muros circundantes.

ASD: VÍCTOR REGUERA FERNÁNDEZ

HAI MÁIS DE 2.000 ANOS
OS ROMANOS CONQUISTARON
A PENÍNSULA tras derrotaren
ós **cartaxineses**. Chamárona
HISPANIA e converteuse en parte
do imperio romano.

ROMANIZACIÓN

Nos primeiros anos que sucederon
á conquista, os hispanos non
participaron nas tarefas políticas,
das que se ocupaban os romanos.
Máis tarde, **asimilaron os costumes
romanos**, adoptaron a súa lingua,
que era o **latín**, e comezaron a ter
cargos políticos. Entón, algúns hispanos.
Asdo: Sergio Alonso Veiga

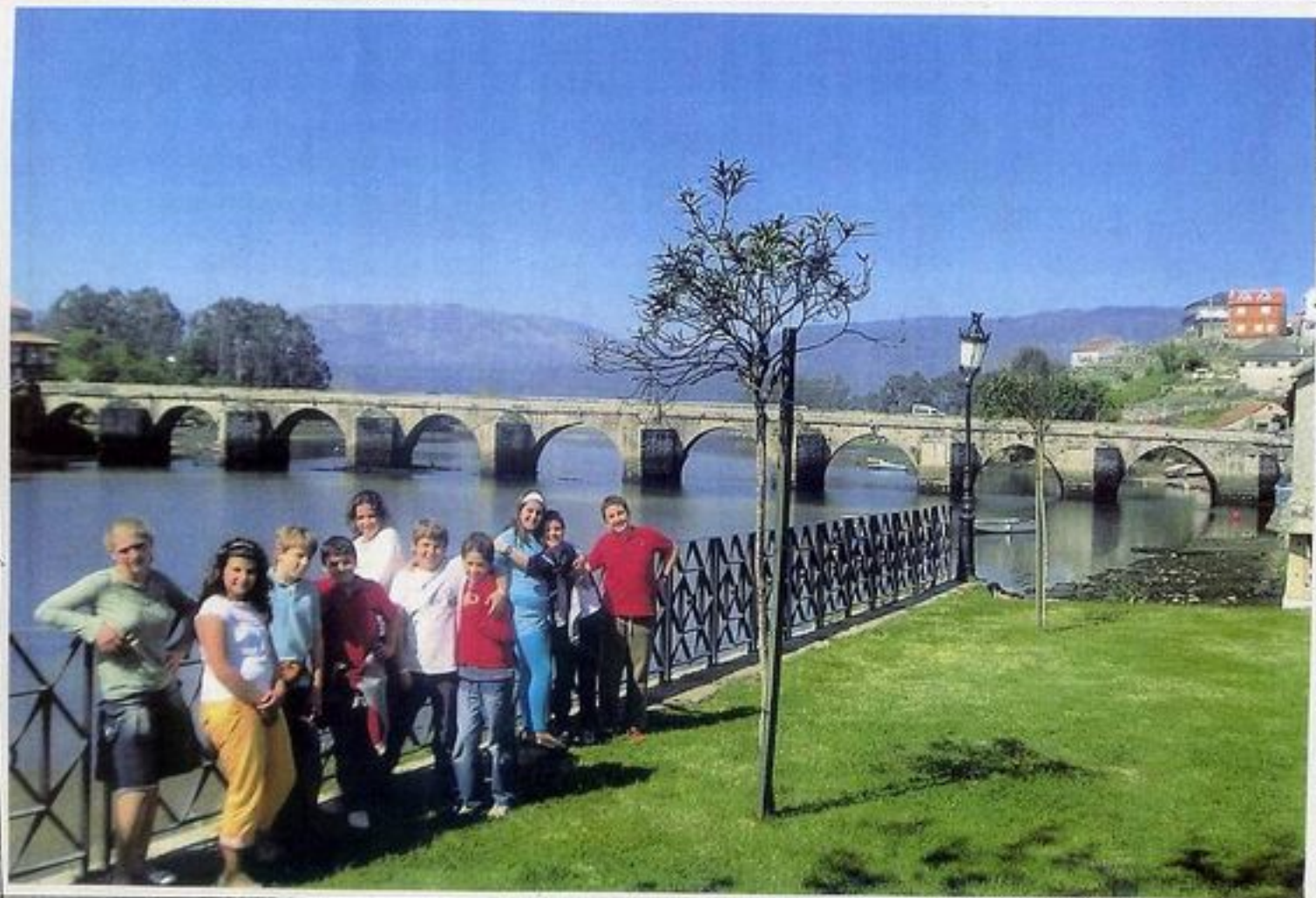
chegaron a ser **personaxes importantes** no imperio romano.

Os romanos estiveron asentados en **Hispania** durante **meito tempo**. Despois, o imperio empezou a debilitarse e a Península foi invadida por varios pobos procedentes do norte de Europa, os **marcos** e os **visigodos**.

RENATA A IDADE ANTIGA

ROMANIZACIÓ:

Sobre esta etapa da nosa historia hai unha **teoría** defendida polo **PADRE SARMIENTO** e, en época moi posterior polo historiador **MURGUÍA**. É a teoría chamada "AS DUÁS PONTES" según a cal este nome fai referencia a unha demarcación situada entre ambas pontes a de **Pontevedra** e a de **Ponte Sampaio**.
Según o **ITINERARIO DE ANTONINO** a **VIA PER LOCA MARI'TIMA**, **VIA XX** pasaba por **PONTE SAMPAIO**, a orixe da ponte ten lugar nesta época.

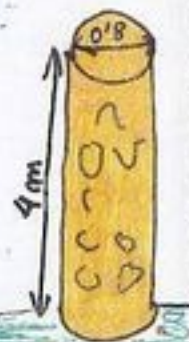
ASND0: Ismael Cabaleiro Samoró

OS MILIARIOS

Son columnas cilíndricas de granito cunha base cilíndrica ou circular; a súa altura oscila entre 2 e 4 m e o seu diámetro entre 0'5 e 0'8 m servían para marcar a distancia que había entre dous "conventos". Tamén se poñían para honrar ao emperador da época...

O MILIARIO DO ULLÓ

Os miliarios están debuxados a escala.
Cada cm. no papel é un m. na realidade.

Antía

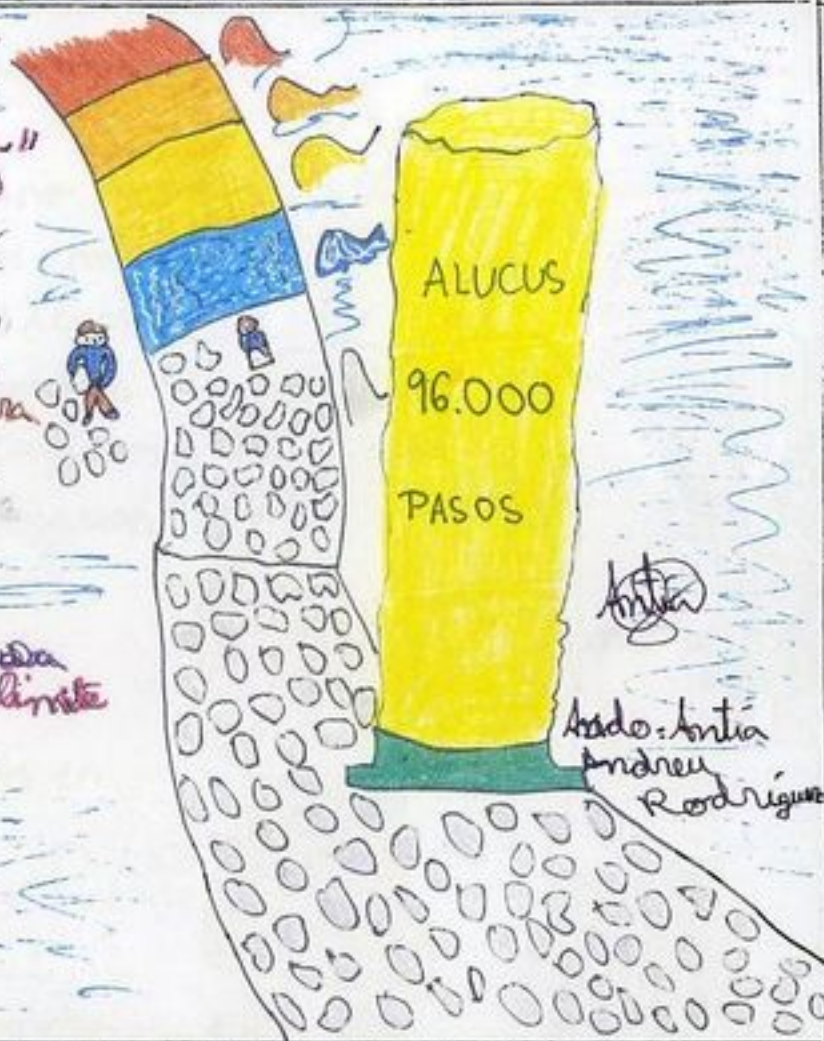
Asdo. Antía Andreu Rodríguez

Nesta época dátase tamén
"OMILHARIO DO ULLO"
chamados así por atoparse
no río do mesmo nome,
e que agora se garda
no Museo de Pontevedra.
Este miliciano indiano que a
distancia entre este lugar
deigo é de 96.000 pasos

Tamen nesta época se consideraba
que o río Verdugo era o linde
entre dous conventos.

BRACARENSE LUCENSE

A **invasión** dos pobos Xermanos EMPEZA A IDADE MEDIA

Caro ao ano **400**, o imperio romano estaba **debilitado** e levaba varios anos sufrindo os **ataques** dos pobos Xermanos, aos que os romanos lles chamaban **bárbaros**. No ano **409**, algúns destes pobos **invadiron** Hispania. Primeiro chegaron os **Vándalos**, os **Alanos** e os **Suevos**. Mais **tarde**, chegaron os **Visigodos**.

Os Xermanos fundaron dous reinos en Hispania:

o reino **Suevo** no **noroeste** e o **Rodrigos**
reino **Visigodo** no **centro** da Península.

Asda: Rodrigo Calaleiro Somaza

Musulmáns e Cristiáns

No ano 711 un pequeno exército de **musulmán** chegou desde o norte de **África** e invadiron o reino visigodo. En pouco tempo, conquistaron a maior parte da península e as illas **Baleares**. A este territorio chamáronlle **Al-Andalus**.

Durante case **800** anos, os musulmáns mantiveron o dominio no centro, no leste e no sur da Península.

O descubrimento dos restos do **apóstolo Santiago** en **Galicia** a finais do século XI, creou moitos rutas de **peregrinación** ao longo de Europa.

ANXO ALBÁN GARCÍA

794 (824 ou 825)

No ano 821, Invadiron **Galicia**
dous exércitos mahometanos
; un estaba mandado por **MELIK**
e que vivía polo sur, e outro
mandado por **AL HÁBBEZ**,
polo leste. **ALFONSO II**, ao
fronte dos galegos, venceuo
primeiro en **ANCEO**, preto de
PONTE SAMPAIO, e o segundo
en **NABARÓN** hacia **CHANTADA**.

ALFONSO II

ANXO ALBAÑ GARCÍA

997, 6 ou 7 de Agosto.

O exército musulmán mandado por **ALMANZOR**, entra en Galicia por **Salvaterra do Miño**, avanza **Tui**, saquea o **mosteiro de SAN COSME E SAN DAMIÁN** en **BAIONA**, e aínda se detén no **CASTELO de PONTE SAMPAIO**, para acabar con fuxitivos que se refuxiaron nunha illa, podería ser a illa de **SAN SIMÓN**, ou a do **CASTELO DE PONTE SAMPAIO**.

Ó chegar a Santiago de Compostela, **ALMANZOR** apoderouse, como trofeo, das follas das portas e das **campás da igrexa**, e foron levadas a Córdoba

1095,24 de setembro (1.106)

Neste tempo da história, houve
em Galicia unha rainha que se
chamaba Dona **URRACA**, era
filla de **ALFONSO VI**, e estaba
casada con **RAMÓN**
DE BORGONA, este foi
nomeado **CONDE** e daque-
la era o dono do **CASTELO**
DE SAN PELAIO DE LU-
TO. Este castelo atopábase nas

actuais rúas do Concello e
da Cruzeira. Alanzar o destrous e foi reconstruído. Co tempo
pasou a pertencer á **CATEDRAL DE SANTIAGO**

DON RAMÓN, para poder pagarle a os seus soldados, cobraba o chamado "**trabuco de portazgo**" a todo aquel que quixese pasar polo lugar, se tamén existía un tributo para as mercaderías.

COMPOSTE LA NA relata que este lle costaba "**derroman moitas bágoas**", xa que este tributo, ás veces, lles supoñía a perda das prendas de **vestir**. Esta situación era lamentable tanto para os propios moradores.

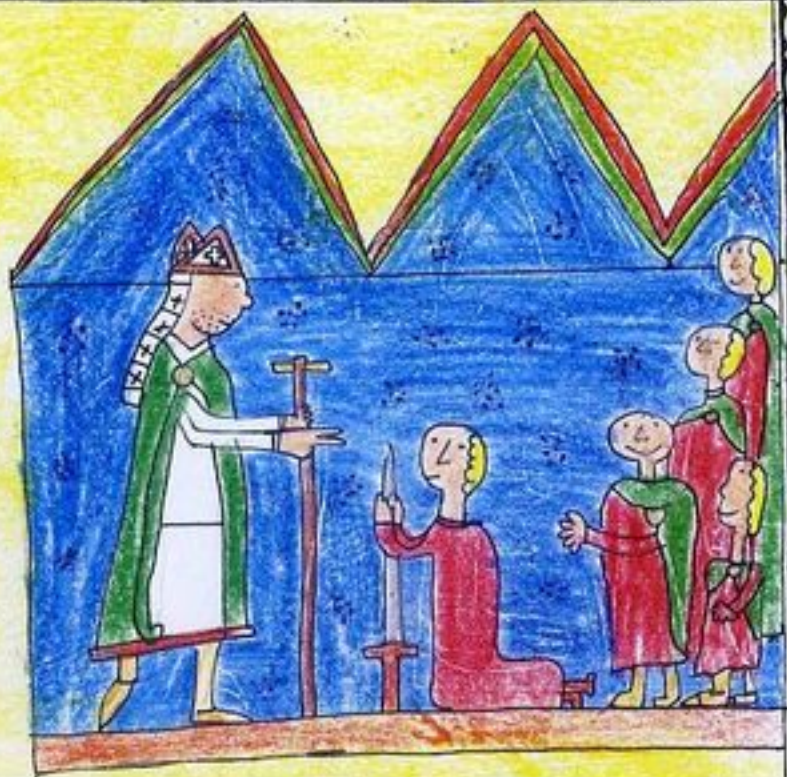
A HISTORIA

Fátima
ASDO Fátima Mirán Fuga

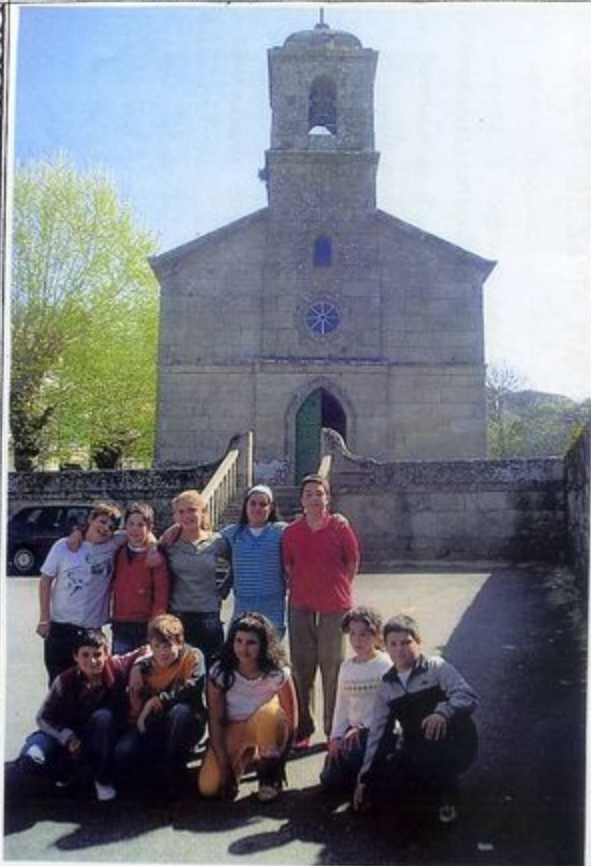

res coma para os peregrinos
O BISPO XELMIREZ
regaloulle a DON RAMÓN
parte dos seus propios honora-
rios para que eliminase ese
"trabuco de potarzo"

Fátima ASDO: FÁTIMA MINÁN PUGA

IGREJA DE SANTA MARÍA DE PONTE SAMPAIO

A igreja, Basílica de Santa Maria de Ponte Sampaio, é de **origem medieval**. Nela **mesturam-se** duas correntes arquitectónicas da época: a **românica** e a **gótica**.

A parte **mais antiga** é **românica** e, na sua origem, era um **mosteiro** que estava formado, pela **igreja actual** e a **capela do cura**. Tem unha **nave principal** com **bóveda de meio canón** sustentada por **arcos de meio ponto**; num extremo está o altar e noutra a entrada.

De **estilo gótico** é a **ampliação da capela** do antigo **mosteiro** **convertendo-se** na igreja que é na **actualidade**. Tem **arcos originais** nas fiestras e no campanario. Está rodeada dum **pequeno adro**.

ASD0: Ismael Cabaleiro Sampaio

Ismael

1.431

Por mor dos constantes abusos
en forma de impostos e extorsións
os camperíños e algúns fidalgos
levantáronse contra os señores
feudais que vivían nas FORTALEZAS.

Os cidadáns e camperíños crean
IRMANDADES e consideran a
estas fortaleras como **REFUXIO DE MALFEITORES**
que atacan e rouban.

En diferentes lugares de Galicia
teñen lugar **SUBLEVACIÓNS DAS**
IRMANDADES contra os **SEÑORES**
FEUDAIS.

1468

Os irmandiños derriban as fortaleras de Soutomaior e de **Porte Sampaio**
que daquela pertence a **VASCO DAS SEIXAS**

ASIGNADO: VICTOR REGO DE RA FERNÁNDEZ

Personaxes da Idade Media

Alfonso X foi un rei de Castela. Coñecemoslo como **O Sabio** pola súa **dedicación á Cultura**.

Xelmírez foi bispo de Santiago, chegou a **gobernar toda Galicia** e conseguiu moito poder dentro da coroa de Castela, polo que o nomearon arcebispo de **Santiago**.

Boabdil foi o **último rei de Granada**. **Chorou** moito cando lle deu as chaves de Granada a **Dona Isabel a Católica**.

ANXO ALBÁN GARCÍA

A Idade Moderna

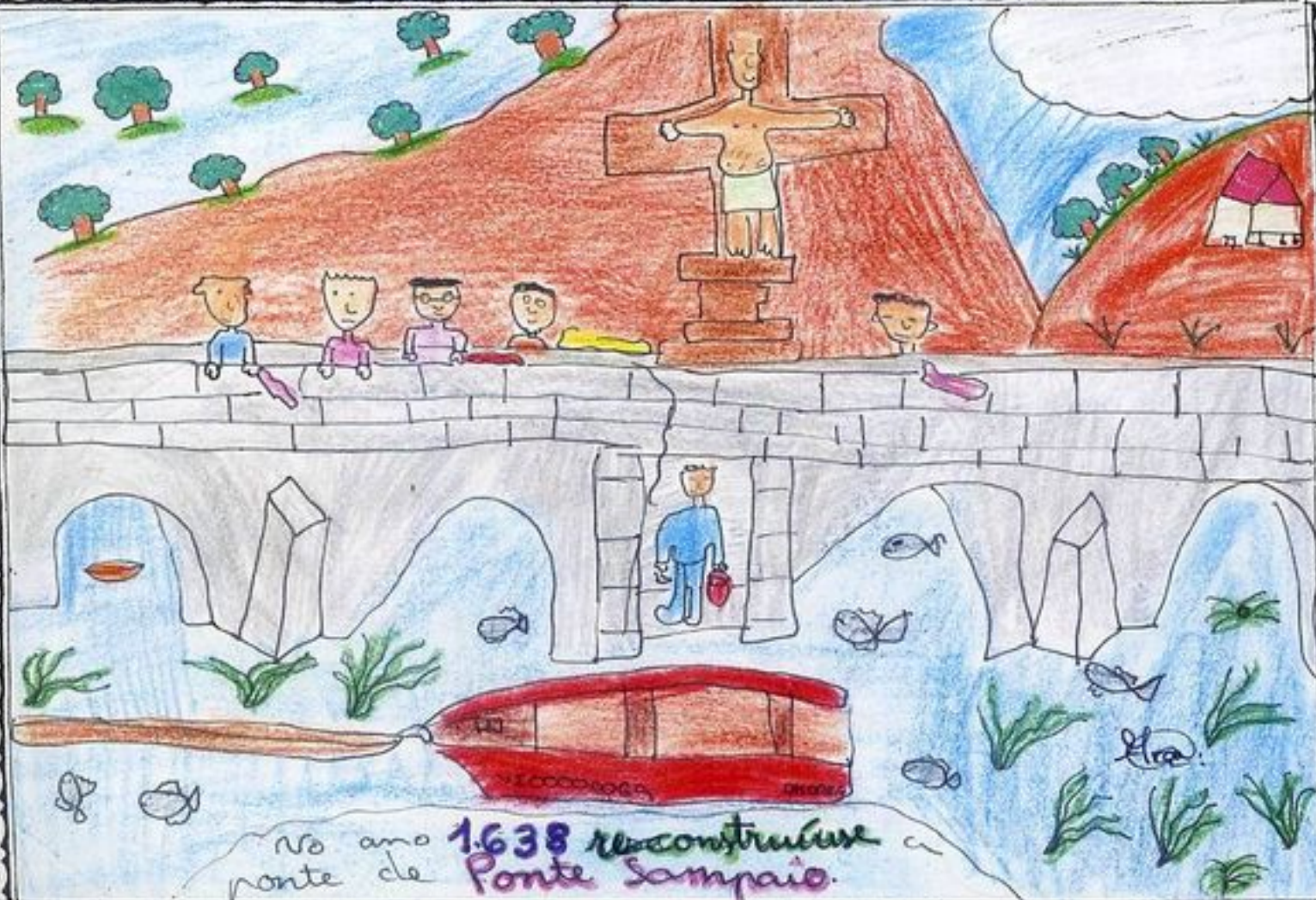
A idade moderna começou com o descobrimento de América, em 1492, e rematou com a guerra da independência, em 1808. Dividense em dois grandes períodos.

No primeiro, Espanha converteuse num grande império. Os Reis Católicos terminaron de unificar os reinos de Espanha e iniciaron a conquista de América.

No segundo período, a partir dos primeiros anos do século XVIII, os reis impuseron a monarquia absoluta, unha forma de goberno en que o rei tiña todo o poder. Suprimiron as leis propias da Coroa de Aragón e mantiveron as de Navarra e as do País Vasco.

No ano **1638** reconstruiu-se a
ponte de **Ponte Sampaio**.

IDADE CONTEMPORÁNEA : GUERRA DA INDEPENDÊNCIA
"BATALLA DE PONTE SAMPAIO"

Ano 1809:

28 de Fevereiro: Os exércitos franceses consideram que a vila de Ponte Sampaio non é difícil de conquistar e desestima a sua importância.

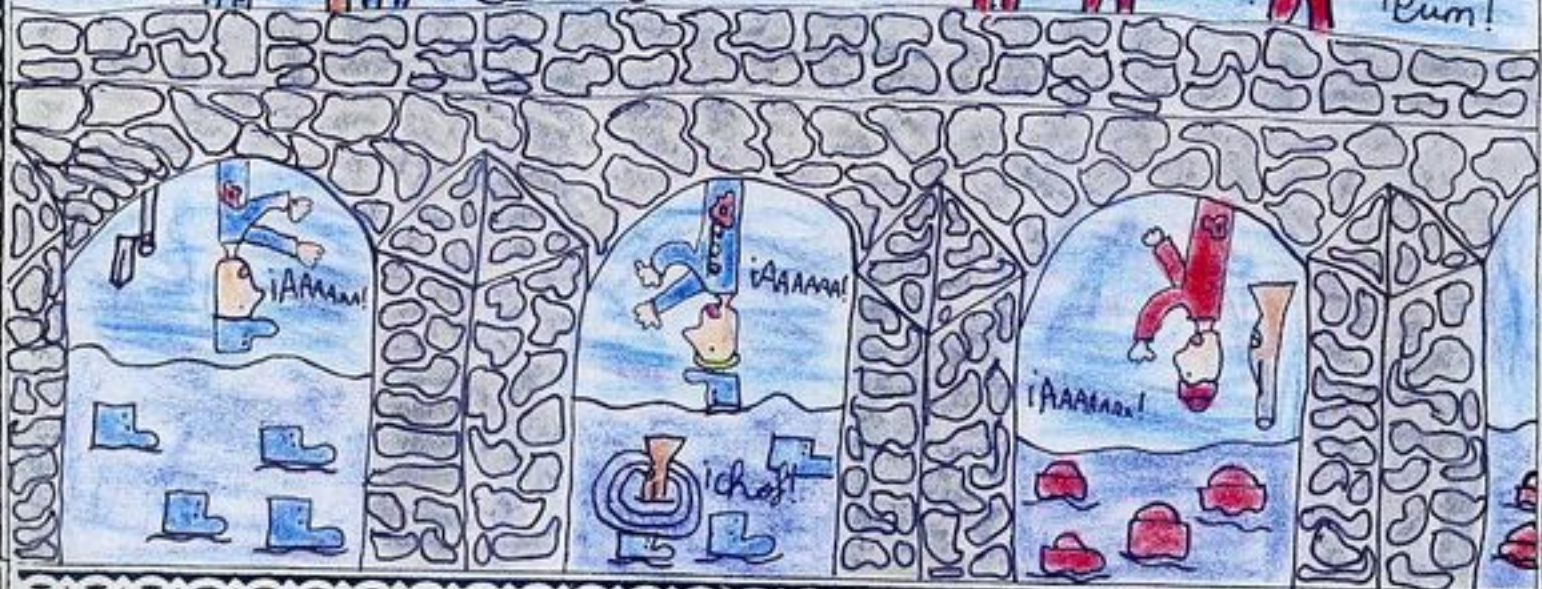
7 de xuño.

O xeneral francés Ney sae cedo de Pontevedra dirixíase a Ponte Sampaio. A ponte estaba cortada e fixeron unha ponte de bancos. Ney colocou artillaría polos altos de arredor. Os franceses dispararon dende as nove da mañá ata as 3 da tarde.

8 de xuño os **HEROES DE PONTE SAMPAIO** derrotaron ós franceses. Mouillo era o seu "caudillo".

Curso 5º

Monumento aos Heróis de Rota Jampuis.
Está situado na Alameda do Concelho de Bobadilla.

FIXEMOS ESTE TRABAJO:

Anxo Albán García	(10 anos)	
Sergio Alonso Veiga	(11 anos)	~~Sergio~~
Antía Andreu Rodríguez	(10 anos)	Antía
Rodrigo Cabaleiro Somaza	(11 anos)	Rodrigo ^{CS}
Raúl Carballo Sánchez	(11 anos)	
Fátima Miñón Puga	(10 anos)	Fátima ^{MR}
Ebraín Pena Barreiro	(11 anos)	~~Ebraín~~
Ismael Cabaleiro Somaza	(12 anos)	Ismael ^{CS}
Naomi Freire Fontán	(12 anos)	Naomi
Aroa Atero Rodríguez	(11 anos)	~~Aroa~~
Víctor Reguera Fernández	(12 anos)	~~Víctor~~

Coordinadora: Sara García Fernández

CURSO: 2.006-2.007